

Set de instrumente
pentru profesori

Cum să identificăm și să
combatem **dezinformarea?**

Acest document nu poate fi considerat drept o luare de poziție oficială a Comisiei Europene.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2024

© Uniunea Europeană, 2024

Politica de reutilizare a Comisiei este pusă în aplicare prin Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Cu excepția cazului în care se prevede altfel, reutilizarea prezentului document este autorizată în temeiul licenței Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, cu condiția ca sursa documentului să fie recunoscută și să fie indicate orice modificări.

Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de Uniunea Europeană, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.

Ilustrații de upklyak – Freepik.com

PDF ISBN 978-92-68-13961-5

doi:10.2775/793057

NA-03-24-059-RO-N

CUPRINS

1. Introducere.....	4
2. Note privind prezentarea.....	8
3. Studii de caz.....	14
Studiul de caz nr. 1 – Influența tot mai mare a „Q”.....	15
Studiul de caz nr. 2 – Atenție! știrile despre sănătate pot induce în eroare.....	16
Studiul de caz nr. 3 – Sunt reale păsările?.....	17
Studiul de caz nr. 4 – Dezbateri privind alegerile pe platformele de comunicare socială.....	18

1. Introducere

INTRODUCERE

Acest set de instrumente își propune să le ofere profesorilor din învățământul secundar resursele necesare pentru a iniția discuții cu elevii lor despre întrebările importante generate de răspândirea de informații false și, mai precis, de dezinformare. Această problemă a devenit din ce în ce mai gravă în ultimii ani. Este vorba despre întrebări care se referă la sănătate, la democrație, la mediu și la normele culturale și juridice care stau la baza societăților noastre.

Pentru o mare parte din aceste întrebări nu există răspunsuri simple, iar scopul acestor materiale nu este să îi învețe pe elevi ce este adevărat și ce este fals, ci să îi determine să se gândească la modul în care sunt prezentate informațiile și la motivațiile pe care ar putea să le aibă cei care răspândesc informații false sau

înșelătoare. Elevii vor afla mai multe despre strategiile pe care propagatorii de dezinformării le utilizează adesea pentru a-și manipula publicul, despre modul în care ei înșiși, în calitate de consumatori de mass-media, pot evita situațiile în care pot fi induși în eroare și despre felul în care se pot adresa persoanelor care sunt victime ale dezinformării.

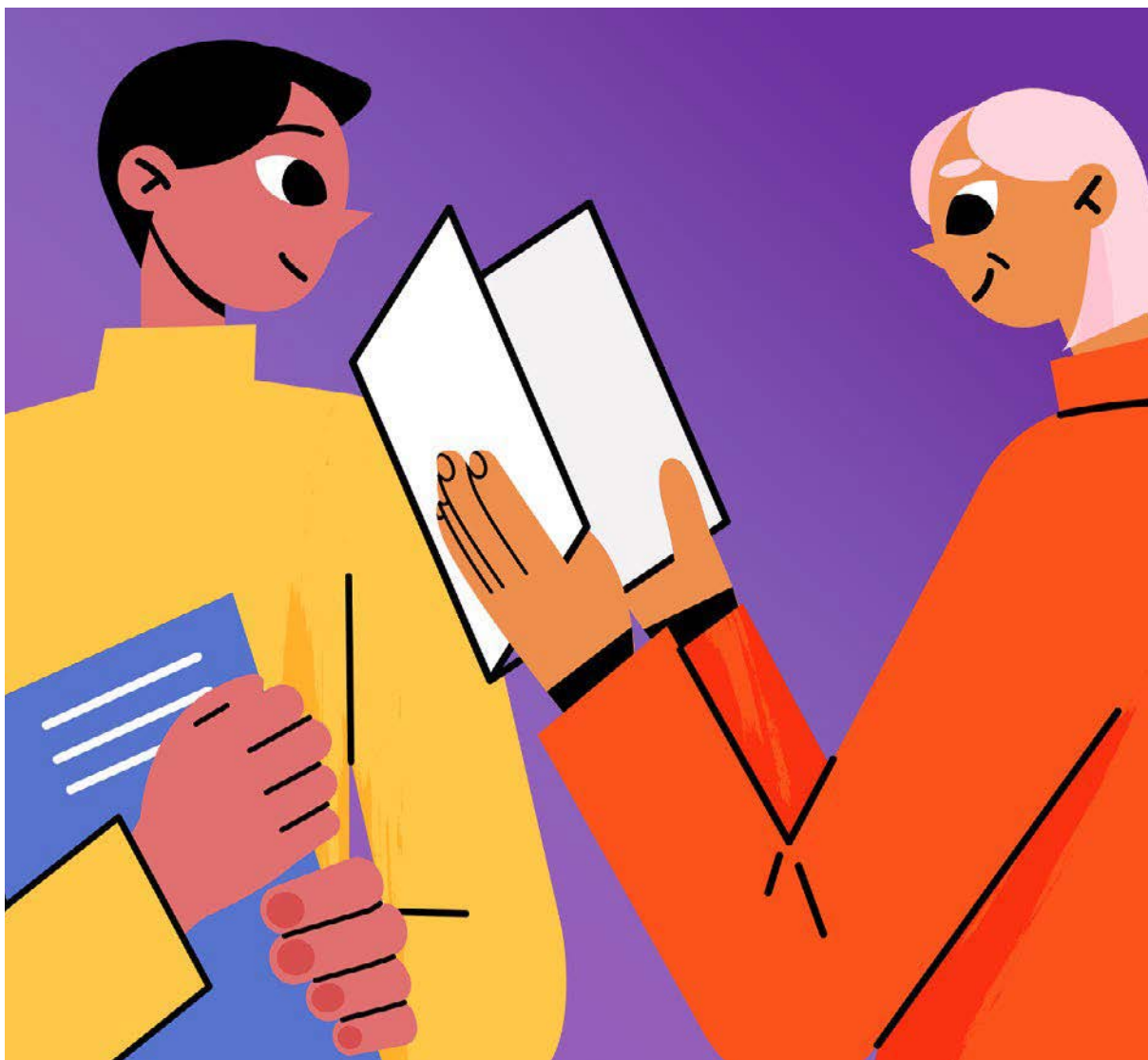
Educatorii sunt o verigă importantă în discuțiile privind dezinformarea. Pentru mai multe resurse privind modul în care vă puteți concepe lecțiile privind dezinformarea și alfabetizarea digitală în general, consultați [Orientări pentru profesori și cadrele didactice privind combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale prin educație și formare](#), publicate de Comisia Europeană.

**PREZENTAREA SETULUI DE INSTRUMENTE
POATE FI ACCESATĂ AICI**

CONȚINUTUL SETULUI DE INSTRUMENTE DISPONIBIL

- **Prezentare introductivă** (în PowerPoint)
 - Videoclipurile YouTube integrate în prezentare sunt în limba engleză/rusă, dar sunt disponibile transcrieri traduse
 - În secțiunea „Notă” de sub fiecare diapozitiv se găsesc explicații și descrieri
- **4 studii de caz pentru grupuri de lucru**, cu întrebări care să alimenteze discuția (paginile 15-18 din prezentul document)

CARE ESTE OBIECTIVUL?

Acest set de instrumente este conceput pentru familiarizarea tinerilor cu fenomenul dezinformării, arătându-le la ce pericole i-ar putea expune și cum se pot proteja. De asemenea, le permite să analizeze în mai mare profunzime exemple concrete. Setul de instrumente este de tip deschis și este disponibil cu titlu gratuit pentru orice instituție de învățământ. Deși poate fi ajustat și adaptat și pentru alte grupe de vârstă, principalul grup-țintă este format din adolescenți cu vârsta cuprinsă între 15 și 18 ani.

CUM SE UTILIZEAZĂ?

Setul de instrumente este conceput pentru a cuprinde una sau două lecții pentru o clasă de mărime medie din învățământul secundar.

Prezentarea PowerPoint cuprinde linkuri către mai multe videoclipuri. În cadrul unei lecții, unul sau două dintre aceste videoclipuri ar trebui să fie suficiente pentru prezentarea aspectelor principale. Le puteți folosi și pe celelalte dacă dispuneți de timpul necesar sau dacă doriți să prezentați materialul în mai multe lecții. Profesorul este cel care decide care dintre videoclipuri sunt cele mai adecvate pentru o anumită clasă și pot da naștere celor mai interesante discuții.

CE ESTE DEZINFORMAREA?

[Orientările pentru profesori și cadrele didactice](#) definesc dezinformarea ca fiind „o serie de informații al căror caracter fals sau înșelător poate fi verificat, care sunt create, prezentate și diseminate pentru a obține un câștig economic sau pentru a induce publicul în eroare în mod deliberat”. Informațiile eronate sunt „informații al căror caracter fals poate fi verificat, care sunt răspândite fără intenția de a înșela”.

Principalul obiectiv al acestui set de instrumente este de a-i ajuta pe elevi să identifice tehnicile de manipulare și să dezvolte competențele necesare pentru a analiza ei înșiși informațiile. Puteți găsi mai multe informații cu privire la termenii definiți în orientările menționate mai sus și în [secțiunea Learn](#) a site-ului [EUvsDisinfo](#).

CÂTEVA ACTIVITĂȚI RECOMANDATE:

ACTIVITATE

DURATĂ MINIMĂ

MATERIALE RECOMANDATE

Prezentare pentru înțelegerea dezinformării (diapozitivele 1-21)

35 de minute

Prezentare PowerPoint, transcrieri video, discuție interactivă

Activitate realizată în grup (grupuri formate din maximum 5 sau 6 elevi) (diapozitivul 23)

15-25 de minute

Studii de caz (și prezentarea PowerPoint ca referință)

Prezentări și discuții în grup

25 de minute pentru fiecare grup

Studii de caz

2. Note privind prezentarea

NOTE PRIVIND PREZENTAREA

Dacă aveți la dispoziție mai mult timp, ați putea dezbate mai pe larg secțiunea „Cum funcționează dezinformarea?” (de exemplu, prin alocarea de timp suplimentar pentru analizarea surselor externe și pentru discutarea exemplelor cu elevii) sau ați putea alocă mai mult timp pentru activități în grup. De asemenea, puteți utiliza [Orientări pentru profesori și cadrele didactice privind combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale prin educație și formare](#) pentru a concepe activități suplimentare.

Este important de subliniat faptul că libertatea de exprimare este o valoare fundamentală în societatea europeană. Scopul acestei lecții nu este de a-i învăța pe elevi despre ce sunt „autorizați” să spună, ci de a-i sensibiliza cu privire la gândirea critică în general și, mai precis, la ce pot face pentru a nu se lăsa manipulați

de către persoane sau organizații care răspândesc informații false pentru a submina încrederea în democrație, în știință și în instituțiile care sunt importante pentru noi toți. O mass-media puternică și independentă și o democrație sănătoasă, care să permită exprimarea multor voci și opinii diferite, sunt, de asemenea, esențiale pentru evitarea dezinformării. Așadar, scopul nu este să se restrângă, ci să se încurajeze libertatea de exprimare, oferindu-le elevilor instrumentele cu ajutorul cărora să poată recunoaște tentativele de manipulare la adresa lor.

Nu recomandăm utilizarea termenului „știri false”, deoarece uneori este utilizat pentru a critica mass-media independentă.

NB: Dezinformarea este un subiect sensibil; dacă preferați, puteți utiliza exemple alternative oferite la pagina 12 în cazul în care vi se par mai potrivite pentru elevii dumneavoastră. Este posibil să găsiți alte studii de caz mai potrivite pentru elevii dumneavoastră sau le puteți cere acestora să identifice singuri alte studii de caz, sub forma unei activități de grup.

INTRODUCERE (diapozitivele 1 și 2)

→ Scopul este doar de a-i face pe elevi să se gândească la dezinformare.

CE ESTE DEZINFORMAREA? (diapozitivele 3-8)→ **Ce motive ar avea cineva să răspândească informații false?**

Această întrebare este o bună ocazie pentru a lansa o discuție.

Informațiile false nu sunt neapărat răspândite doar în scopul dezinformării.

→ **Umorul** poate fi ușor confundat cu știri reale, în special dacă nu cunoaștem platforma pe care textul umoristic este publicat sau cultura din care provine acesta.

→ În mod similar, este ușor să cădem pradă unor **informații eronate** atunci când resimțim nesiguranță sau teamă față de noile tehnologii (de exemplu, tehnologia 5G/6G) sau atunci când simțim că viața sau sănătatea noastră ar putea fi în pericol (de exemplu, COVID-19). Acesta este motivul pentru care

se efectuează diverse studii de evaluare a impactului, de exemplu, înainte de introducerea pe piață a unor noi tehnologii sau medicamente. Pentru a efectua astfel de studii este însă nevoie de timp și, între timp, poveștile false se pot răspândi, deoarece oamenii consideră că sunt adevărate și nu își dau seama că, fără să vrea, induc în eroare alte persoane și, eventual, chiar le fac rău (a se vedea diapozitivul 7).

→ În unele cazuri, poveștile false pot fi, de asemenea, răspândite în mod intenționat, pentru a induce în eroare anumite persoane, caz în care vorbim de **dezinformare**. Autorii pot utiliza numeroase tehnici, cum ar fi manipularea emoțională, pentru a stârni emoții puternice și pentru a distrage atenția de la adevăr, de exemplu apelând la un actor care să se prezinte ca victimă a unei situații (a se vedea diapozitivul 8).

Obiectivul este de a-i ajuta pe elevi să înțeleagă cât de ușor ne putem înșela – **nimeni nu este în afara pericolului și să crezi că „ești prea deștept pentru a fi păcălit” te face, de fapt, mai vulnerabil.**

CUM FUNCȚIONEAZĂ DEZINFORMAREA?

(diapozitivele 9-14)

- O societate deschisă și tolerantă este mult mai rezistentă la dezinformare și la alte forme de manipulare; dezinformarea este folosită pentru a-i dezbina pe oameni și pentru a amplifica diferențele, conflictele sau controversele deja existente.
- Cei care răspândesc dezinformarea își propun să inunde spațiul informațional, astfel încât publicul să devină atât de confuz sau copleșit încât să nu mai știe în cine să aibă încredere; în acest scop, utilizează mai multe tehnici.
- Dezinformarea se poate răspândi foarte ușor pe platformele de comunicare socială – clickbait, boți, povești false și altele.
- Deepfake-urile: IA poate fi utilizată pentru a crea înregistrări sau imagini false convingătoare. (video) [Mai multe informații despre deepfake-uri sunt disponibile aici.](#)
- Mass-media tradițională este utilizată, de asemenea, pentru dezinformare, după cum o ilustrează exemplul *Russia Today*, o platformă mass-media de stat rusă care a fost interzisă în UE.
- Un scurt videoclip arată modul în care imaginile pot fi scoase din context pentru a crea un discurs fals. (video)

CUM SĂ REACȚIONĂM LA DEZINFORMARE? (diapozitivele 15-20)

- **Nu vă pripiți** să reacționați la un mesaj de dezinformare – nu vă simțiți obligați să răspundeți imediat, ci dați-vă timp pentru a verifica faptele și a lua în considerare posibile explicații.
- **Cum puteți verifica veridicitatea informațiilor:** câteva întrebări pe care să vi le puneți atunci când descoperiți ceva ce pare a fi dezinformare și resurse care vă pot ajuta să verificați dacă verificatori profesioniști ai veridicității informațiilor au dovedit deja că o informație este falsă.
- **Cum să vorbiți** despre dezinformare **cu persoane pe care le cunoașteți.**

CE FACE UE? (diapozitivul 21)

- Aflați [mai multe despre acțiunile UE împotriva dezinformării online.](#)
- Parlamentul European este prezent pe [Instagram](#), [Facebook](#) și [X \(Twitter\)](#).
- Pentru cele mai recente informații despre dezinformare și fapte reale, consultați site-ul [EUvsDisinfo.eu](#) [sau [YouTube](#), [Facebook](#) și [X \(Twitter\)](#)].

LUCRAȚI ÎN GRUPURI, DISCUTÂND UNELE EXEMPLE TIPICE DE INFORMAȚII FALSE

(diapozitivul 23)

Împărțiți elevii din clasă în grupuri de maximum 5-6 elevi. Repartizați un studiu de caz fiecărui grup. Alocați aproximativ 15 minute pentru ca elevii să citească studiul de caz și să parcurgă întrebările, apoi încă 20-25 de minute pentru prezentări susținute de fiecare grup și discuții între elevi.

- O nouă teorie periculoasă a conspirației care a dat naștere unei mișcări de tip cult cu răspândire rapidă în Europa
- Publicitate lipsită de etică și înșelătoare cu privire la „efectele incredibile” ale medicamentului X
- Sunt reale păsările? O parodie a teoriei conspirației
- Postări despre alegeri pe platformele de comunicare socială

De remarcat faptul că nu toate studiile de caz sunt exemple de dezinformare, dar toate sunt relevante pentru dezvoltarea competențelor elevilor de a face față unor informații nefiabile.

NB: Aceste exemple sunt prezentate sub formă de materiale „gata de utilizare”, dar puteți găsi și alte studii de caz mai potrivite pentru elevii dumneavoastră sau le puteți cere chiar lor să identifice alte studii de caz, sub forma unei activități de grup. Poate fi vorba de teorii ale conspirației (de exemplu, guvernele sunt responsabile de răspândirea COVID-19, extraterestrii din Zona 51 etc.), informații false privind sănătatea, fapte neadevărate despre grupuri minoritare... De asemenea, ar putea fi util ca elevii să poată efectua rapid o căutare online cu privire la studiile de caz furnizate, astfel încât să poată vedea ei înșiși ce informații sunt disponibile online. Pentru inspirație, consultați sursele prezentate pe diapozitivele 19 și 20.

ALTE EXEMPLE

- [Un deepfake arată cum președintele ucrainean Volodîmîr Zelenski capitulează în fața Rusiei](#)
- [Articol satiric despre Vatican în care se afirmă că venirea lui Isus nu va avea loc, prezentat ca fapt real pe un site de știri american](#)
- [Poliția germană acuzată că a înscenat o falsă arestare a Gretei Thunberg – Link 1](#)
- [Poliția germană acuzată că a înscenat o falsă arestare a Gretei Thunberg – Link 2](#)
- [Captură de ecran falsă a unui articol dintr-un ziar irlandez privind „încălzirea globală asimptomatică”](#)
- [Afirmatii potrivit cărora imaginile cu luminile de pe cerul din Hawaii dovedesc că incendiile forestiere au fost declanșate de lasere](#)

TEORII ALE CONSPIRAȚIEI

- [Pământul este plat](#)
- [Teorii ale conspirației despre moartea prințesei Diana](#)
- [Elvis este încă în viață](#)

3. Studii de caz

STUDIUL DE CAZ NR. 1 INFLUENȚA TOT MAI MARE A „Q”

Ce au în comun fostul președinte al SUA Barack Obama, fostul secretar de stat și candidat la președinție Hillary Clinton, președintele Franței, Emmanuel Macron, cântăreața Lady Gaga, pizzeria Comet Ping Pong din Washington D.C., fondatorul Microsoft Bill Gates și actorul Tom Hanks? Conform adeptilor teoriei conspirației denumite „QAnon”, cu toții fac parte dintr-o rețea satanistă de trafic de copii, formată din celebrități și elite politice și din lumea afacerilor; fostul președinte al SUA Donald Trump ar fi fost recrutat de generali de armată pentru a denunța această rețea și pentru a pune capăt controlului pe care aceasta îl exercită asupra guvernului și asupra mass-mediei, control cunoscut și sub denumirea de *deep state* („statul profund”). Teoria este perpetuată de un personaj online anonim care folosește numele de cod „Q”, care pretinde că este un înalt funcționar în guvernul american cu o autorizare de securitate la nivelul cel mai înalt care îi conferă acces la informații clasificate.

QAnon a apărut în 2017 pe forumuri de discuții online marginale, cum ar fi 4chan și 8chan, și a devenit cunoscut pe diferite platforme de comunicare socială. O caracteristică esențială a QAnon, care i-a permis să se răspândească rapid, este caracterul său participativ: „Q” postează cu regularitate indicii (cunoscute și sub denumirea de „Q Drops”) pe forumuri, prin care invită adeptii să facă propriile investigații pentru a dezlega misterul și pentru a scoate la iveală adevărul din spatele diferitelor teorii. De la sfârșitul anului 2019, QAnon a pătruns pe site-urile și conturile de comunicare socială europene și s-a transformat în mișcări locale adaptate ideilor și contextelor locale, în special în Germania, Franța, Italia și Regatul Unit. În unele cazuri, precum mișcările de extremă dreaptă din Germania, ideile QAnon au fost adoptate și de grupări existente. „Statul profund” puternic care stă la baza discursurilor lui Q nu are, se pare, frontiere: oameni politici din

Europa, precum Emmanuel Macron, și alți reprezentanți ai elitelor europene sunt, de asemenea, calificați drept „pioni ai statului profund” de către adeptii locali ai QAnon, iar guvernul german a fost acuzat că se află la conducerea unei rețele de pedofilie secrete.

Deloc surprinzător, pandemia de COVID-19 a agravat și mai mult situația. Oamenii au fost obligați să stea în casă, petrecând mult mai mult timp pe internet, fiind adesea nemulțumiți de restricțiile și măsurile adoptate de guvernul lor pentru a face față epidemiei (mășți, distanțare socială, restricții de deplasare și de călătorie). În acest context, QAnon a vehiculat idei care variază de la teorii conform cărora COVID-19 este o armă biologică lansată de „statul profund” până la teorii care arată că Bill Gates a planificat pandemia pentru a impune vaccinarea în masă și pentru a institui controlul asupra populației lumii.

De asemenea, puteți urmări [acest material video despre QAnon](#).

?! ÎNTREBĂRI PENTRU LANSAREA DISCUȚIILOR

1. Puteți identifica o temă comună în spatele ideilor QAnon care circulă în SUA și în Europa?
2. Ce face ca mișcarea QAnon să fie „atractivă” pentru adepti? Prin ce anume se deosebește de alte teorii ale conspirației?
3. Puteți identifica, în decursul istoriei, alte momente sau evenimente critice care au declanșat valuri asemănătoare de teorii ale conspirației și de dezinformare la nivel mondial? Ce au toate acestea în comun?
4. Având în vedere ce am discutat deja despre obiectivele urmărite de actorii care propagă dezinformarea, cum credeți că pot folosi puterile străine ideile QAnon împotriva Europei pentru a o face să pară mai vulnerabilă?

STUDIUL DE CAZ NR. 2

ATENȚIE! ȘTIRILE DESPRE SĂNĂTATE POT INDUCE ÎN EROARE

De Robert H. Shmerling, MD, redactor principal al facultății, Harvard Health Publishing, membru al Comitetului consultativ editorial, Harvard Health Publishing. Noiembrie 2021.

Vi s-a întâmplat vreodată să citiți un titlu care să vă atragă atenția, iar apoi articolul în sine să vi se pară dezamăgitor? Sau, mai rău, ați considerat că titlul dramatic era complet înșelător? Da, și mie mi s-a întâmplat asta.

Impactul unui titlu bine scris poate fi mare. De multe ori citim titlurile și apoi ne hotărâm dacă să citim sau nu articolul.

Așa cum [mass-media poate prezenta cercetarea în materie de droguri într-un mod înșelător](#) sau care poate crea confuzie, și titlurile despre sănătate pot fi la fel de înșelătoare. Fiți foarte atenți la aceste capcane.

Se exagerează concluziile unor studii

- **Studiul a cuprins și oameni?** Dacă un studiu constată că un medicament este sigur și eficace pentru o boală gravă, aceasta este o veste importantă. Dar ce se întâmplă dacă studiile au fost efectuate doar pe șoareci? Eliminarea acestui detaliu important din titlu exagerează importanța studiului.
- **Se spun prea multe vorbe mari.** Termeni exagerați, cum ar fi „revoluționar” sau „inovator”, sunt frecvenți în titlurile despre cercetarea medicală. Cu toate acestea, adevăratele progrese în domeniu sunt destul de rare. În domeniul științific lucrurile stau așa: cunoștințele tind să se acumuleze lent, fiecare descoperire bazându-se câte puțin pe descoperirile precedente.
- **Se merge prea departe.** Deseori, titlurile exagerează prea mult atunci când rezumă concluziile unui studiu. De exemplu, dacă cercetătorii identifică în sânge un nou tip de celule care se dezvoltă atunci când o boală se agravează, titlurile pot

specula că tratamentele care vizează reducerea celulelor respective ar putea controla boala. Titlul trâmbițează: „Cercetătorii descoperă o nouă variantă de tratament!”. Sigur, acest lucru s-ar putea întâmpla într-o bună zi, dar este vorba de o exagerare, pentru că studiul nici măcar nu a evaluat tratamentul.

- **Se omite rezultatul cel mai important.** În loc să examineze modul în care un tratament afectează bolile cardiace, de exemplu, studiile pot evalua modul în care acesta afectează unul dintre factorii de risc ai acestei boli. Un bun exemplu este colesterolul. Este minunat dacă un medicament reduce colesterolul, dar ar fi și mai bine dacă acesta ar reduce rata bolilor cardiovasculare și rata mortalității. Titlurile reflectă rareori diferența importantă dintre o „măsură prin aproximare” (cum ar fi un factor de risc) și rezultatul cel mai important (cum ar fi rata mortalității).

Source: Harvard Health Publishing Blog, 21 November 2021.
Edited for length.

?! ÎNTREBĂRI PENTRU LANSAREA DISCUȚIILOR

1. Care sunt posibilele efecte negative ale unor titluri exagerate sau inexacte cu privire la cercetarea științifică (în special cercetarea medicală)?
2. Aveți în minte (sau puteți găsi) exemple de articole care exagerează rezultatele cercetărilor științifice?
3. Credeți că oamenii ar continua să citească sau să urmărească știri despre cercetarea medicală dacă acestea ar fi prezentate cu exactitate?
4. Cum pot oamenii să se asigure că nu sunt înșelați prin articole prea dramatice privind cercetarea?

STUDIUL DE CAZ NR. 3 SUNT REALE PĂSĂRILE?

Ați văzut recent o pasăre? Ați observat ceva ciudat la ea? În 2017, pancarte cu *Birds Aren't Real* („Păsările nu sunt reale”) au început să apară în cadrul protestelor, iar teoria potrivit căreia ceea ce par să fie păsări sunt, de fapt, drone a început să se răspândească pe platformele de comunicare socială. Susținătorii acestei teorii afirmă că toate păsările din Statele Unite au fost exterminate de guvernul federal în perioada 1959-1971 și înlocuite cu drone care imită păsările, utilizate de guvern pentru a-i spiona pe cetățeni. Ei susțin, de asemenea, că acest lucru s-a întâmplat și în alte țări, deși nu specifică nicio țară din UE.

La fel ca în cazul altor teorii ale conspirației, există unele inconsecvențe în ceea ce privește afirmațiile celor care cred în ea. Iată câteva dintre acestea:

→ Găinașul cade prea des pe autoturisme pentru ca aceasta să fie o simplă coincidență: de fapt, este vorba despre un tip de dispozitiv lichid de urmărire.

- Ouăle și carnea consumate sunt, de fapt, „100 % sintetice” și au fost fabricate de guvernul SUA pentru ca oamenii să nu devină suspicioși.
- Fostul președinte John F. Kennedy a fost asasinat de guvernul american pentru că era reticent în ceea ce privește autorizarea exterminării păsărilor.

Deși inițiatorul mișcării, Peter McIndoe, a susținut timp de mai mulți ani că el credea cu adevărat ceea ce spunea, în ultimii ani a recunoscut că totul era o satiră a teoriei conspirației, născută din frustrarea sa legată de proliferarea teoriilor conspirației în timpul președinției Trump.

Puteți [citi mai multe despre *Birds Aren't Real* aici](#). Aceasta nu este singura teorie „falsă” a conspirației – puteți [face o căutare și după „conspirația Bielefeld”](#).

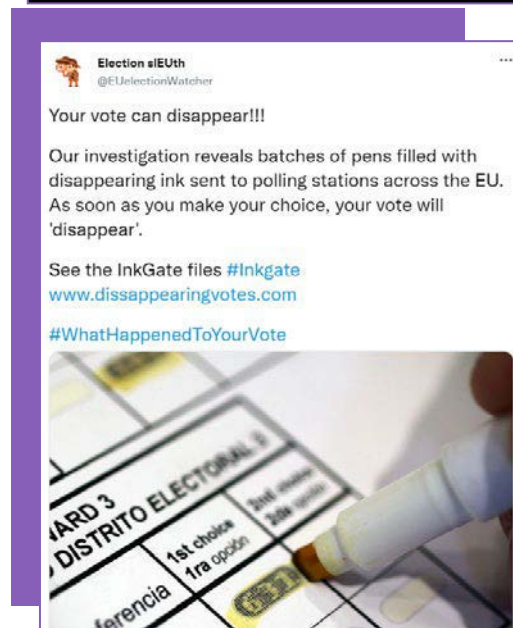
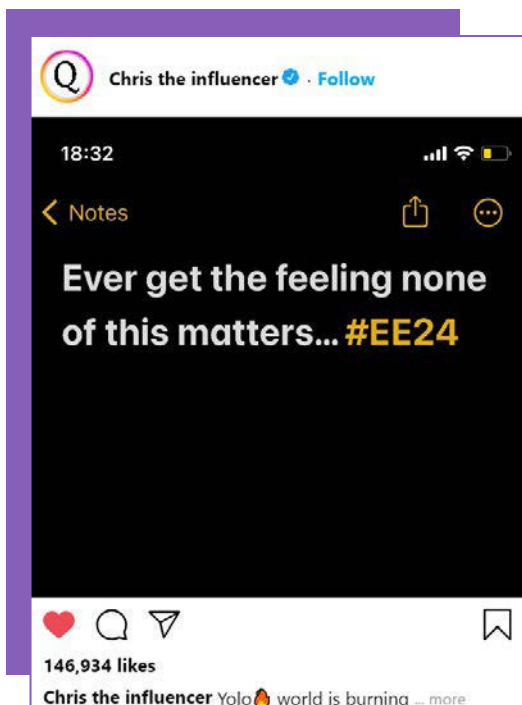

?! ÎNTREBĂRI PENTRU LANSAREA DISCUȚIILOR

1. Credeți că există oameni care cred în această teorie?
2. Ce are această teorie în comun cu teoriile „reale” ale conspirației despre care ați auzit?
3. De ce credeți că oamenii încep să creadă în teoriile conspirației?
4. Satirele teoriei conspirației sunt o bună modalitate de a combate teoriile „reale” ale conspirației?

STUDIUL DE CAZ NR. 4 DEZBATERE PRIVIND ALEGERILE PE PLATFORMELE DE COMUNICARE SOCIALĂ

Consultați postările de pe platformele de comunicare socială de mai jos. Ele nu sunt reale, dar sunt inspirate de tipurile de postări care apar de obicei pe platformele de comunicare socială în perioada premergătoare alegerilor. Este important să nu uităm că la fiecare scrutin pot apărea mici nereguli și erori umane și că, pentru aceste cazuri, există proceduri consacrate de control în toate țările UE. Cu toate acestea, alegerile sunt adesea ținta unei dezinformări mai coordonate, care invocă fraude electorale, nereguli electorale etc.

Imagini generate cu Tweetgen.com și Zeoob.com

?! ÎNTREBĂRI PENTRU LANSAREA DISCUȚIILOR

1. Sunteți de acord cu argumentele prezentate în aceste postări? De ce (nu)?
2. Ce motivație credeți că ar putea avea cineva pentru a posta astfel de lucruri pe platformele de comunicare socială?
3. Ce impact credeți că ar putea avea astfel de postări asupra alegerilor?
4. Dacă un prieten ar fi postat așa ceva pe platformele de comunicare socială, cum ai reacționa?

